

Mobilitatea salariaților și locurile de muncă

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția generală statistică socială și demografie, Direcția statistică salariilor

1.2. Persoana de contact

Natalia Kleinknecht, Șef direcție

tel.: 022 40 30 98

e-mail: natalia.kleinknecht@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

13.02.2023

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

01.02.2021

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Datele privind mobilitatea salariaților și locurile de muncă sunt obținute în baza Cercetării anuale - *Mobilitatea salariaților și locurile de muncă (LM)*, cercetare statistică selectivă în întreprinderi, care cuprinde toate activitățile economice. Datele sunt utilizate pentru elaborarea de strategii și politici în domeniul ocupării forței de muncă și monitorizarea lor.

Conceptele și definițiile utilizate sunt în corespundere cu legislația națională a muncii și recomandările și cerințele internaționale de specialitate (Organizația Internațională a Muncii).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Salariat este considerată persoana care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu în bani sau în natură, sub formă de comision etc., în baza unui contract individual de muncă cu întreprinderea sau unitatea locală (filiala, reprezentanța), indiferent de forma ei de proprietate, tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și de durata contractului (perioada determinată sau nedeterminată).

Loc de muncă se consideră cadrul, determinat în spațiu și timp, în care se desfășoară o activitate și în care se materializează raporturile juridice de muncă.

Locuri de muncă vacante – numărul posturilor plătite, nou create, neocupate, sau care vor deveni vacante, pentru care:

- angajatorul întreprinde acțiuni concrete spre a găsi un candidat potrivit pentru ocuparea postului respectiv (exemple: anunțarea existenței locului vacant prin agențiile de ocupare a forței de muncă, publicitate prin ziare, media, Internet, contactare directă a posibililor candidați, etc.);
- angajatorul dorește ocuparea imediată sau într-o perioadă specifică de timp, stabilită de angajator. Perioada specifică de timp se referă la perioada maximă necesară ocupării locului de muncă vacant.

Sunt considerate *locuri de muncă vacante* posturile destinate persoanelor din afara unității (dar pentru care pot concura și persoane din interiorul unității), indiferent dacă sunt posturi pe durată determinată sau nedeterminată, în program de lucru complet sau parțial. Nu se consideră vacante, posturile neocupate destinate exclusiv promovării persoanelor din interiorul întreprinderii sau instituției. Posturile ocupate de persoanele care absentează o anumită perioadă de timp (concedii de maternitate, pentru îngrijirea

copilului, concedii medicale, concedii fără plată, alte absențe), se consideră vacante, dacă angajatorul dorește substituirea pe perioadă determinată (temporară) și dacă întreprinde acțiuni de găsire a candidaților.
3.2.2. Unitatea de măsură
Datele privind numărul salariaților angajați/eliberați sunt prezentate în persoane. Datele privind locurile de muncă sunt prezentate în unități.
3.2.3. Formula de calcul
Numărul total de locuri de muncă la sfârșitul anului = numărul locurilor de muncă existente la unitate la începutul anului + numărul total al locurilor de muncă noi create în cursul anului - numărul locurilor de muncă lichidate în cursul anului
3.3. Clasificările utilizate
Activitatea economică: Datele sunt grupate conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2), armonizat integral cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE Rev.2).
3.4. Sfera de cuprindere
3.4.1. Acoperirea sectorială
Cercetarea statistică Mobilitatea salariaților și locurile de muncă cuprinde toate activitățile economice. Datele se colectează conform activității principale a unității.
3.4.2. Populația statistică
Pentru anii 2015-2017 datele includ unitățile economice și sociale cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați. Începând cu anul 2018 datele includ unitățile economice și sociale și instituțiile bugetare cu 1 și mai mulți salariați.
3.4.3. Geografică
Informația este prezentată fără datele unităților din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.
3.4.4. Temporală
Datele nu sunt comparabile cu anii precedenți, datorită sferei de cuprindere: • Începând cu anul 2018 datele includ unitățile economice și sociale și instituțiile bugetare cu 1 și mai mulți salariați; • Pentru anii 2015-2017 datele includ unitățile economice și sociale cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați;
3.5. Nivelul de dezagregare
Rezultatele cercetării sunt dezagregate după activități economice la nivel de secțiuni CAEM; Restricții: În cazul când datele la nivel dezagregat conțin informații confidențiale (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată.
3.6. Periodicitatea diseminării
Anuală.
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
4 luni după perioada de referință.
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare. Politica de revizuire a datelor este în conformitate cu Politica de revizuire a datelor statistice , aprobată prin ordinul BNS nr. 35 din 30.08.2022: https://statistica.gov.md/files/files/despre/planuri/Politici/Politica_revizuire_2022_ro.pdf .
3.9. Perioada de referință
Anul calendaristic.

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Cercetarea statistică anuală ” <i>Mobilitatea salariaților și locurile de muncă</i> ” - LM ;
4.1.2. Surse administrative
Nu sunt utilizate.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
Obiectivul principal: asigurarea informației cu privire la mobilitatea salariaților și locurile de muncă pe activități economice. Pentru anii 2015-2017 datele includ unitățile economice și sociale cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați. Începând cu anul 2018 datele includ unitățile economice și sociale și instituțiile bugetare cu 1 și mai mulți salariați.
4.2.2. Unitatea statistică
Unitatea de observare este întreprinderea/instituția care utilizează munca salariată, indiferent de activitatea economică, forma de proprietate și forma organizatorico-juridică.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Numărul unităților cuprinse în cercetare – circa 10 mii anual.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Anuală
4.2.5. Colectarea datelor
<u>Tipul de cercetare</u> : selectiv, instituțiile bugetare – exhaustiv. <u>Perioada de referință</u> : anul. <u>Perioada de înregistrare</u> : Rapoartele se colectează de la unitățile incluse în cercetare până la data de 15 februarie. <u>Metoda de înregistrare</u> : raportul poate fi completat on-line sau prezentat pe suport de hârtie în adresa organului teritorial pentru statistică. La înregistrarea informațiilor în chestionar, se utilizează metoda auto-înregistrării. Persoanele desemnate din partea unităților selectate completează variabilele chestionarelor conform instrucțiunilor detaliate care le însoțesc. Asistența tehnică și metodologică este asigurată de colaboratorii organelor teritoriale de statistică.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Calitatea datelor este urmărită la toate etapele derulării cercetării. La etapa de introducere a datelor, aplicația informatică conține condiții de control logic și corelații pentru depistarea erorilor de raportare și anume: - condiții de control matematic; - condiții de control logic; - condiții de control cu raportarea precedentă; - control cu datele din cercetarea trimestrială <i>Câștigurile salariale-MI</i> ; - condiții de integritate a datelor; - statistici ale raportării, respectiv, neraportării, pe cauze.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Pentru calculul coeficienților de extindere a rezultatelor se parcurg următoarele etape de lucru: 1) Atașarea fiecărei unități selectate a ponderii de selecție. Pondere de selecție este o pondere Horvitz-Thompson care se calculează ca inversul probabilității de selecție. 2) Calculul coeficienților de redresare. Coeficienții de redresare se calculează la nivelul fiecărei celule de selecție în parte ca inversul probabilității de răspuns. Coeficientul de redresare are rolul de

compensare a unităților non-respondente în ipoteza în care aceste unități se manifestă similar cu unitățile respondente aferente stratului din care fac parte.

3) Calculul coeficientului de extindere.

4.3.3. Ajustările

Nu se efectuează ajustări.

4.3.4. Asigurarea calității

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017.

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a procesului statistic: organizare, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente.

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu specialiștii din organele teritoriale de statistică pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a rapoartelor statistice, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Rata de non-răspuns este de circa 0,8 %.

4.4.2. Erori de eșantionare

Volumul eșantionului a fost planificat pentru a asigura o eroare maxim admisibilă de +-2%, garantând rezultate cu o probabilitate de 98%.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Definiția locului de muncă vacant și cerul de cuprindere al cercetării sunt armonizate cu standardele Uniunii Europene:

- Regulamentul (CE) NR. 453/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 referitor la statisticile trimestriale privind locurile de muncă vacante în Comunitate
- Regulamentul (CE) NR. 19/2009 al Comisiei din 13 ianuarie 2009 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 453/2008 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la statisticile trimestriale privind locurile de muncă vacante în Comunitate, în ceea ce privește definiția unui loc de muncă vacant, datele calendaristice de referință pentru colectarea datelor, specificațiile privind transmiterea datelor și studiile de fezabilitate.

5.2. Comparabilitatea în timp

Începând cu anul 2018 datele nu sunt comparabile cu anii precedenți, datorită sferei de cuprindere:

- Începând cu anul 2018 datele includ unitățile economice și sociale și instituțiile bugetare cu 1 și mai mulți salariați;
- Pentru anii 2015-2017 datele includ unitățile economice și sociale cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați;

5.3. Coerența cu alte statistici

Datele cu privire la locurile de muncă la sfârșitul anului se compară cu datele cu privire la efectivul de salariați la sfârșitul trimestrului din cercetarea statistică trimestrială *Câștiguri salariale în trimestrul IV*.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul National de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative de care se conduce BNS în activitate pot fi accesate pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Despre BNS* (<https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html>).

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat că, datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează că, accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că, „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de diseminare

Anual este elaborat **Calendarul de diseminare a informațiilor statistice** elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de diseminare

Calendarul de diseminare a datelor este plasat pe pagina oficială (web) a BNS

<https://statistica.gov.md/ro>.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Despre BNS / Acte normative* (<https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html>).

Pagina web a BNS <https://statistica.gov.md/ro> reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate comunicatele, rapoartele analitice, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS sunt plasate pe pagina web oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Comunicate / Rapoarte analitice

Nu se aplică.

8.2.2. Publicații

Publicații statistice: Anuarul statistic, Statistica teritorială.

Acces la publicații în format electronic, pe pagina oficială a BNS <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Produse și servicii / Publicații* <https://statistica.gov.md/ro/publications>.

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.md>, domeniul *Statistica Socială/ Forță de muncă și câștigul salarial*.

- **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubricile:

- *Statistici pe domenii / Forță de muncă și câștigul salarial / Numărul salariaților și locurile vacante*
- *Produse și servicii / Publicații;*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare cu date se transmit către CSI.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS, în limita informațiilor disponibile și în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială, pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, comunicatele și rapoartele analitice, plasate pe pagina oficială web. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Produse și servicii / Solicitare de informații statistice*: <https://statistica.gov.md/ro/solicitare-de-informatii-statistice-9998.html>.

De asemenea, BNS poate acorda accesul la date individuale pentru proiecte de cercetări științifice în conformitate cu Regulamentul privind accesul la date individuale în scopuri științifice, aprobat prin Ordinul BNS nr. 51 din 31.12.2021. Regulamentul și anexele la Regulament pot fi accesate online - <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica: *Produse și servicii / Solicitare de acces la microdate*: <https://statistica.gov.md/ro/solicitare-de-acces-la-microdate-205.html>.

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Metadate și clasificatoare / Metadate de referință* (<https://statistica.gov.md/ro/metadata>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/>, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Rapoarte de evaluare externă* (<https://statistica.gov.md/ro/rapoarte-de-evaluare-externa-9930.html>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială <https://statistica.gov.md/>, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Sondaje de opinie* (<https://statistica.gov.md/ro/sondaje-de-opinie-9933.html>).

9.4. Alte referințe utile

Nu se aplică.